

PROCHO vydává prochor

píše bohumír procházka **ROVINY**

zvěsti z Jičína a okolí □ <http://prochor.unas.cz/> □ 1. leden 2010 č. 1 / 10

Tyto noviny vycházejí bez finanční spoluúčasti města Jičína. Žádost o grant byla Radou města zamítnuta.

Cena města neveřejná?

Novinář žádal slečnu Rulfovou, pracovníci pro styk s veřejností MěÚ, o informace k udělování ceny města Jičína. Takto mu odpověděla: „Pozvánky rozesílá pan starosta, tato záležitost není v mé kompetenci. Děkuji, A. Rulfová.“

Novinář se obrací na pana starostu. Pan starosta novinářovi neodpověděl. Proč? Proč je udílení někomu nepřístupné?

Může nastat i takové vysvětlení, že politici okresního formátu si tu cenu vyřídí mezi sebou. Ve své straně. Vystačí si se sebou a veřejnost k tomu nepotřebují. Dva světy: několika pánů radních a jejich koalice vedle lidí z Jičína. A nebo, že by se za své konání, rozhodování, před veřejností styděli? Po Jičíně se říká, že je to vlastně cena pana starosty. A jeho věrných. Tak ať si ji užívá. Kdo z vás to má?

Obrázky které harmonizují

Prosincová výstava Radany Kolcové v Lodžii má barokní název: Doteky křišťálové brány pro čas vánočních přání a nese podtitul výstava léčivých harmonizujících obrázků v duchovní, emociální i fyzické rovině. Zajisté věděli ti, kdož výstavu chystali, že už jen název přinese mnohým, kdož sem chodí za kumštem, otazník. Pravda, na vernisáži 4. prosince bylo lidí dost (35), navzdory sychravému počasí. Pravda je taky ta, že šlo převážně o ženy. A to takové, které běžně na vernisáže do Lodžie nechodí.

Růženka Horáčková vysvětlila, že obrázky vznikají pod vlivem andělů ve vibrační místnosti. Energii dodává Univerzum. Ano, na obrazech jsou převážně andělé. Mne víc než zpracování tvarové zaujaly barvy. Paní Radana ty obrázky nejen maluje, ale zároveň doprovází textem, který je na krásném papíře k obrázku připojen. I text pochází od andělů. „Maluji tak, protože to jsou perly života.“ A přiznává, že malovat neumí. V té chvíli přišla vzpomínka na mediumní kresby, kterých mají v novopackém muzeu spoustu. Tehdy, na jejich výstavě vysvětlil pan výtvarník a filmař Švankmajer, že jsou to obrázky, které vznikají jaksi mimoděčně, kdy medium vezme tužku, častěji pastelky a maluje. Možná mluvil i o jakémsi vnějším vnutnutí. Paní Radana onu podobnost nepopírá.

Tady patrně čtenář čeká stanovisko autora. Jakési poučení pro čtenáře. Řekla ho J: „Je dobře, že žijeme v době, kdy se na takových výstavách můžeme scházet a o věci diskutovat.“

Každý z nás je sám, každý je něčím zvláštní a mnozí se potřebují vypovídat.
Fotograf se musí naučit poslouchat. (Jindřich Štreit)

Fotograf Ondřej Březovský

pověsil své fotky v jičínském K klubu. V průvodním slově napsal, že vystavuje poprvé a že ho nepřijali na vejšku, tak ať diváci posoudí sami. Kdyby tu stál vedle mne, pověděl bych mu, že spoustu českých významných kumštýřů nevzali na vejšku. A spoustu taky z vejšky vyhodili, nebo šli sami. Jeden jičínský fotograf, dnes už spíš herec – komediant, budiž příkladem.

Tak ty fotky: Daly by se rozdělit na dvě kategorie. Člověčí a nečlověčí. Ten, kdo si to hned neuvědomí, je najednou zaskočen tím, že mezi kompozicemi a tvary náhle oranžový silniční čaríkosi rozbrušují, nejspíš.

Ty kompozice nejsou aranžované. Jsou najité tak, jak je přinesl život. To jejich nalezení je NÁPAD a ten se cení. Hledal autor, hledat má divák – své vysvětlení. Pasuje tu fráze poezie všedního dne, kterou pan fotograf objevuje. V okusku, listu, žárovce, či starém gramofonu. V obrázcích ze života libuje si autor ve hře se světlem, světly. Nebo v zakomponování člověka (mezi ploty).

Zajisté mistři objeví ve fotografiích mnohé technické i umělecké nedostatky. Zajisté je dobře, že Ondřej fotí a vystavuje.

Kousek adventu v Libuni

5. prosince se tu sešel Mikuláš s Ježíškem a ještě u toho byly dvě kolovrátkářky a na závěr skvělý sbor pěvecký - Jizerka ze Semil.

Po oba víkendové dny byl v sokolovně jarmark, tam se nejen prodávalo, ale i vyrábělo a paní kolovrátkářky to všem vysvětlily i předvedly. Maminec – mateřské centrum mělo tu svou výstavku, i školní děti. A ony taky prodávaly své výrobky. Ceny byly vysoké - za krásné keramické prasátko pět korun českých.

Přesně v pět se na věži zvonilo a na stromě se postupně rozsvěcely svislé řady světýlek, jako by to bylo sladěné. Když už strom svítil, přišel Mikuláš se svým týmem. Některé děti začaly brečet, ty starší se řadily, protože Mikuláš rozdával hodným dětem čokoládové figurky. Hodně byly všechny. Nebo to alespoň slíbily. To známe. Sbor začal v šest. Co si o tom pomyslel Libušský jemnostpán – pater Antonín Marek, se neví. Díval se na to vše, ale je kamenný.

Nejdůležitější kvalifikací je charakter (V. Cepl)

Kousky z deníku

03 12 2009 Faráři

Na tiskovku k vánočním programům přišli tři. Hostitel, katolík pan vikář P. Jandejsek, husitský farář V. Hraba, kazatel Křesťanského společenství P. Rýgl. Novinář jeden. A tak jsme si povídali o církvích vůbec, o ekumeně v Jičíně a hlavně o onom přesahu – kdy víra může a měla by ovlivnit i nevěřící. Soudím, že tady je nevyužitý prostor. Zejména v době, kdy o morálku ve společnosti jde až v řadě netroufnusířctkteré. Jistě, nejsou tu církve od toho, nebo jen od toho, aby vychovávaly. Ale – není lépe říct „jen od toho“? Hlavní argument přítomných pánů byl nezáměr lidí někam přijít. Je tu i záležitost osvěty. Biblické hodiny – dílny právě proto zanikly. A přitom výklad Bible, či lépe jen seznámení s tím, co přináší, je otázkou obecné vzdělanosti.

Je na místě položit si otázku, kterou si často klademe při malé účasti kdekoli: Udělali jsme všechno pro propagaci? Využili médií, či dalších možností?

Apropos 06 12 2009

Tady měli Mikuláše spojeného s divadlem. Kamarádějí se s loutkoherci BOĎI z Jaroměře, ti sem jezdějí a nikdy za to nic nechťejí. A hrajou skvěle a ještě zpívají s kytarou. Honička Kašpárka s čarodějem okolo jeviště byla bezva. Děti napovídaly a nejrady by se taky zapojily. Ale nebylo místo, učebna byla naplněná vozíky, rodiči, dětmi a ještě asi tři psi tu byli.

Mikuláš všechny obešel, každý dostal dárek. A i čert tu dával dárky. Byl to totiž černý rohatý pes. Měl na sobě cosi s kapsami a děti si tam v těch kapsách hledaly bonbóny. Pes – čert držel a nejrady by taky bonbón, ale do kapsy si nedostal.

06 12 2009 Gay (ově) a kultura

Stáří má i tu vlastnost, že člověk přemějí o věcech, na které by se v nestáří asi nedostal. Třeba, jak se homosexualita projevuje ještě jinak, než jak to zobrazují vulgárové. Že je to vlastně VZTAH se vším všudy. Jsou v Jičíně takové dva. Jsou známi zejména z kultury. Oni jsou spříznění krásně myšlenkově. Třeba, že jeden svou funkci opustí a druhý ji pro další rok převezme. A myšlenka žije dál. Oni se navzájem obhajují, jak jsou dobří. Třeba jeden druhého i na nějaké ocenění navrhnou. A ten druhý zas o tom prvním šíří, jak je dobrý a zasloužilý. A tak dál. Soulad idejí. A když k tomu přistoupí i určitý vztah tělesný Prostě je to v rodině.

07 12 2009 Kdybych,

doprdele, dokázl alespoň chvilku taky nic neorganizovat, nezajišťovat, nehledat, nemluvit. Jen se dívat a psát.

Ale – bylo by tím Lidstvo šťastnější? A já?

08 12 2009 Besídka ZUŠ

Porotní sál 15:30. „To je jen taková besídka,“ uvedla paní učitelka Věra Čejková vystoupení svých žáků ze ZUŠ. Šňůra malé Zámecké myšky (Koledy), větší Myšky (Vánoční hra) a pak jednotliví žáci na své nástroje sólově. Pardon, na klavír i čtyřručně. A na závěr Chačaturjan osmiručně (na dva klavíry). Paráda. Muzikanti, někteří vystupovali prvně v životě, se předváděli. Mladý Kačferek dokonce v saku, Myšky v parádním oblečení, to ostatně všichni. Paní učitelka bravurně stačila rovnat Myšky, uvádět jednotlivá čísla, vysvětlovat. Neopomněla poděkovat rodičům, zejména prarodičům, že děti do hudebky vodí. Skvělé poznání: Takový je český učitel.

Ani kytku nedostala. Nějak si nikdo nevzpomněl.

09 12 2009 Blbej mechanismus

Chci udělat fotky z Mikuláše Apropos a z koncertu Myšek, tak mne jakési blbej mechanismus vzbudil už ve tři. Ale nejdříve musím dočíst Tomáše, protože navečer vracím. (T. Zmeškal: Milostný dopis klínovým písmem.) Překvapivý závěr. Nejdřív motiv hřbitovní kaple, pak pohřeb do moře. Málokdy se to stává: chtěl bych tu mít autora a s ním probrat. Mám spoustu dotazů. Snad se i zlobím, že takhle. Proč takhle? Zvláštní pocit, kterej neznám. Věru, jsou ty knížky podivný fenomen. Asi trochu, že jsme si nedávno s Tomášem povídali. Já se na něco ptal a on odpověděl: „Počkej, až si přečteš závěr.“

09 12 2009 LIS

Josef splnil slib. Přivezl na schůzi krásnou holku. Vlastně ona přivezla jeho. Celej prostor muzickýho oddělení knihovny zaplnila její kolena. Náležitě zdůrazněná. Chtěl jsem se jí zeptat, jak s tím zachází. Jak s těmi hladovými pohledy chlapů okolo vyžije v běžném životě.

Petr V. četl. Nadupaná poezie: „Je neděle večer – je konec světa. A jinak se nic neděje... nejsvětější náboženství je tvoje ženství ...“. a tak. Psal ty verše v nemocnici napojený na všelijaké přístroje. Tak takhle se rodí dobré básně. ?

Pak to přišlo: debata o tom, jak vybírat, co číst na společném autorském čtení. Impuls vydal Josef, který měl při čtení na Dni poezie v textu slova jako masturbace. Vedli jsme řeči otevřené. O tom, že jsme povinni vůči posluchačům. Jestli jsme, či ne za hranou. Podbízet se? Vážený přítel, život pokročil. Ať si to svět přebere. Není cílem, by se líbilo. Takové věty zněly. Závěr, usnesení nebylo. Ale každéj si o tom bude přemýšlet. Vlastně závěr byl: to je dobře, že si o tom takhle povídáme.

11 12 2009 Betlémy

Prosincová přednáška Jičínské besedy byla v obřadní síni, protože Bohunka Krámská přednášela o betlémech. Takže hned vedle výstavy betlémů. Je zřejmé, jak paní etnografka libereckého muzea svému životnímu tématu propadla. Někdy je vyhledávání a dokumentování po kostelích, muzeích i u soukromníků práce přímo detektivní. A obtížná, protože při četných krádežích v kostelích nemá příšlý cizí člověk důvěru, i když se prokáže různými povoleními. Při přednášce hovoří bez

papíru, bez přerušení, logicky urovaně. Hodně obrázků. Dovídáme se, že Josef II. betlémy zakázal. Brrrr. Taky, že jezuité v kolejích přijímali i děti protestantů. Politika? Bůh je jeden. Jičínské betlémy dnes? Ano. Pan malíř Škopek (výstavní chodba muzea) a pan redaktor Tomáš Holata.

Výstava vedle v galerii krásná. Úžasná vynalézavost českého člověka. Dřevěné betlémy jsou nejen vyřezávané, ale i soustružené. Nebo hoblinové. Okolo Bakova dělají se z orobince, jinde z kukuřičného šustí. Ale jsou i perníkové, z chleba, z těsta, keramické glazované i neglazované, textilní, krajkové paličkované, na kartonu nebo jen papírové, skleněné, kovové z různých materiálů ...

13 12 2009 Afganistán na faře

Na evangelické faře se topí opravdovskými kamny. Příjemné. Venku se ochladilo. Pan farář a vojenský kaplan, pardon, bratr, namísto pan, se vzdálil a pak přišel v uniformě. Představuju si, jak ladí (ta uniforma) s pískem, možná líp s tím prachem afgánské země. Oni nacpali do takových pytlů tu zem a ty kameny, z pytlů srovnali čtverec 300 x 300 metrů a vznikla opevněná základna. Tam pan kaplan 3 měsíce sloužil. I jako psycholog, knihovník, vyjednávač, a měl ještě asi další úkoly. Dnes o tom na faře vypráví a promítá fotky.

Žádná sranda. Nemají tam moc silnice. Hory okolo jdou do tří tisíc. Zásobování, i doprava lidí helikoptéry. Když se nelítalo (počasí, Taliban střílel), tak čerstvé potraviny nebyly. Tak jedli dorty, co byly na skladě. „Kdo má větší zbraň, ten je větší šéf,“ charakterizuje situaci. Příhod mnoho, nevejdou se. Tak jen pár zajímavostí: šikana tu není. S koncem branné povinnosti z armády zmizela. Ponorková nemoc v uzavřené základně bez vycházek? Nejhorší je, když je nečinnost. Když se nic neděje. Afgánci? Chudí. A prodejní. Za peníze prozradí atentátníka. Ale i Talibům povědí, pokud ví, co vojsko chystá. Atd.

Barack Obama nedávno řekl, že posílí o 30 000 vojáků. Jiří Zedníček v neděli řekl, že vojensky se tahle válka nedá vyhrát. Ten, kdo ho na evangelické faře dvě hodiny poslouchal, na fotky a video koukal, trochu pochopil.

14 12 2009 Fedor

Fodor Gál v Hořicích. Nejdřív filmový dokument Krátká_dlouhá_cesta. Zajímavé zpracování holokaustu. Náročnější. Sugestivní, i tím, že šlo o příběh jeho rodiny. Pak beseda. FG si nebere servítky: Dubček – zbabělec, Mečiar – zločinec O xenofobii ne černobíle. „Ten koberec z našeho domu tam lidé měli ještě po válce.“ Pětašedesátník FG prošel krátce politikou, pedagogoval, vydává knihy, ale teď se našel ve filmu. Dokončuje o listopadu, chystá o popálení Natálky. S filmem jezdějí po školách a besedují. Vzpomněl jsem si na Marhoula jeho Tobruk. Taky jezdí, beseduje. Oba dva stál jejich film kus života. A teď nesou poselství svých filmů mezi lidi. To jsou OSOBNOSTI. Ale nás zajímá, kdo vyhrál Superstar. Zase fňukám.

15 12 2009 Štefan

Povídáme si s H o Štefanovi. Rozmejšlí, koho nominovat v jejich vsi. Probírá kulturní život tam. Uvažuje, zda mezi navržené patří sportovci. Úředníci by je utnuli. Raduju se, že to H i spousta jinejch takhle vidí s kulturou na vsi. Že o tom přemejšlejší a ... ano, jsou na svou obec hrdí. I na své konání tam. Kvůli tomu Štefan je.

Zpívání v Lodžii

literární **PROCHOROVINY** příloha

Kačenka

- A je to tu. Muselo to přijít. Neříkala to jako bůhvíjaké svěřování. Jen věcně oznámila: „Byli tam kluci. Jsme se s nimi s Natkou (Natálie – spolužačka) líbaly.“ Pak dodala, že to nebylo nic moc. Sex v šesti letech. Sex předškoláků. Zatím nic moc. Pak víc, ještě víc. Páral říká – nejlepší teprve před námi. A bum. Zlom. Ale tohle Kača ještě neví. Chválabohu.

- Je sedm. Obvyklé ranní dohadování okolo zubání, mytí. S česáním problém není. Je si vědoma, že by měla vypadat. Nevyčištěné zuby vidět nejsou. Ostatně – moc jich tam nemá. První pryč, druhé ještě pryč. Do jejího vzdoru vstupuje její bratr, který si tím přikrátil spánek. Zařval. Kača se rozbulí a jde se mejt. Trochu bulí ještě cestou do školky. Autorita zařváním.

- „A dědo, kdy už budeš v domově důchodců?“ ptá se Káča. Zarazím se, kam mne už chce poslat. „My tam půjdeme se školkou zpívat,“ vysvětlí pak. Tak. Upřímnost nadevše. A možná taky – zdali to nejsou právě děti, které nám při své upřímnosti připomenou realitu. Upozorní na věci, které si nepřipouštíme, ale které jsou.

- Má svůj deník. Má svůj deník, i když neumí ani psát, ani číst. Stále ho nosí s sebou. Má tam nakreslené princezny, Hannu Montanu, bratr ji tam napsal dvě písničky (říkám, neumí je přečíst). Jo, taky tam má krásně nakreslenou pavučinu (osnova, útek, vše názorně v barvách). Jedna stránka je věnovaná akváriu. Za každou rybku jedna čárka. Za větší rybku větší čárka. Když jednu snědli, čárka se škrtila. Je tam spousta událostí. Říkám – deník. K tomu, abychom zachytili náš život, psát nepotřebujeme. Kdo si neví rady, Káča a jiné děti mu poradí.

Z Adventu

18 12 2009 Tichá noc

Zpívání v Lodžii jako každý rok. Jenže letos minus deset. Pěknou holku požádal jsem, aby spočítala lidi. Byla svědomitá, zeptala se, jestli má přičíst i nás. Petra, Jaromíra s kytarou, Zdena a mne. Na třináctém zpívání koled bylo nás 65. Jsem rád, že vím, že třináctém. To už je tradice. Pověděl to Jaromír, když vzpomněl, že OS Lodžie bylo založeno 1996.

Podávání rukou a závěrečné líbání (dobrý zvyk) proběhlo rychle, asi bylo už minus jedenáct. I úklid. Protože pomáhal i malý Martínek, kterého měla Radka uvázaného na břicho. Protože Robert učí Korejce hrát divadlo, tak přišla ona s malým. Vyrovná se to. Dohromady vážíjí možná ještě míň, než jeden český loutkoherec tč. v Koreji. Svíček napočítal jsem 91.

Najednou zůstali jsme sami. Já a moje kolo. Vzal jsem krabici a prošel jsem parkem ke vchodu tou cestou, která byla vyznačena barevnými světýlky. Byla tichá noc. Postupně jsem sfoukával plamínky a dával barevné kelímky do krabice. Však se za rok hodí. Krabici dal jsem k ostatním krabicím s věcmi, otočil kolo a zjistil, že mám v ruce takovou tu lucernu s rozsvícenou svíčkou. Ona je z Češova, dávala se dozadu na vůz, když se jelo s koňmi potmě. Jel jsem lípami, lucernu v ruce, byla stále poměrně tichá noc.

Když jsem doma sfoukával svíčku v lucerně, vzpomněl jsem si, jak jsem všem říkal – dejte si pozor, ať se nepokapete od vosku. Na mé bundě byl totiž voskový flek. Inu, tradice je tradice.

20 12 2009

Když chystal Smetana u Jakuba svůj koncert, bylo asi za dvacet minut šest, najednou zaklaply dveře u kostela - a nedaly se otevřít. Ani zevnitř, ani zvenčí. Sbor uvnitř, diváci venku. Kapesním nožem snažili jsme se otevřít zámek, moc se nedařilo. Nakonec přišel pan Fišer, odemknul, šroubky jsme mu nasypali do ruky.

Ejhle – metafora. Sbor má nazkoušeno, je uchystaný. Nejsou diváci. Ti natěšení před zamčenými dveřmi. Ať si zazpívají sami. Koledy přece znají. Ale co sboríští? Bavilo by je zpívat prázdnému kostelu? Sami sobě? A proč vůbec zpívají? Každý týden, ať hodí, či nehodí, spěchají na zkoušku. Od září. A pak je za hodinu odzpíváno. Nakonec kdosi odemknul zvenčí, šroubky jsme mu nasypali do ruky. Koste se zaplnil téměř do posledního místa. Koncert byl úspěšný.

Nebylo všem fopům konec. Moderátorka koukala do svých papírů, ale chtěla i mluvit z patra. Tak najednou řekla: „Protože jste byli hodní, tak vám zazpíváme.“ Ale to v papírech samozřejmě nebylo. Takže pak přečetla tu frázi, kterou tam měla. Ale - nebyla ta věta krásná? Cožpak se pořád musíme držet nějakých formalit? Akorát, že já jsem asi po celý rok úplně hodnej nebyl. Kolik by v kostele zůstalo lidí, kdyby ti nehodní dobrovolně odešli? Ještě že tam nahoře je jiná instituce, která tu naši hodnotu snad spravedlivě posoudí.

Prochoroviny

kulturní (skoro) měsíčník

založeno roku 1998

Vydává B. Procházka, Sokolovská 367, Jičín

tel.: 493 523 492.

Evidenční číslo MK ČR E 13158

e-mail: prochor.jc@tiscali.cz

Noviny vznikly s laskavou pomocí

APEL, s. r. o., Jičín,

GENERALI POJIŠŤOVNA, a.s.,

Denisova 504, Jičín

tel. fax: 493 523 024